

LASY TO NIE PALIWO

Apel polskich organizacji pozarządowych

Wzywamy polską reprezentację, by w negocjacjach między Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim i Radą Unii Europejskiej, w ramach rewizji dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (dyrektywa OZE), poparła poprawki korzystne dla lasów i klimatu. Domagamy się:

- Odejścia od dopłat do spalania w elektrowniach pierwotnej biomasy drzewnej,
- zaprzestania traktowania energii wytworzonej ze spalania pierwotnej biomasy drzewnej jako odnawialnej.

Spalanie drewna w elektrowniach szkodzi klimatowi, przyrodzie i gospodarce. Nieprzemysłane przepisy unijnej dyrektywy OZE, które uznają drewno za odnawialne źródło energii, doprowadziły do bezprecedensowego rozwoju sektora bioenergetyki. W efekcie rosnącego pozyskania drewna na cele energetyczne, lasy w Czechach, Estonii, Finlandii i Słowenii stały się emitentem netto CO₂ do atmosfery. Wycinki na potrzeby elektrowni dotyczą miejsc tak wyjątkowych jak Puszcza Karpacka, gdzie zachowały się jedne z ostatnich fragmentów lasów pierwotnych Europy. Nie możemy pozwolić sobie na dalsze osłabianie funkcji ochronnych lasów, odgrywających fundamentalną rolę w przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków zmian klimatu.

W ciągu 15 lat zużycie biomasy drzewnej w polskiej energetyce wzrosło 140-krotnie, do czego przyczyniły się przede wszystkim dopłaty i dotacje. W ciągu 6 lat, między 2015 a 2021 r., elektrownie otrzymały 6,8 mld PLN wsparcia finansowego na spalanie drewna. Boom na biomasę drzewną doprowadził do zwiększenia, i tak już rekordowych w ostatnich latach, wycinek w polskich lasach. Dopłaty do spalania drewna naruszyły również interes polskiego przemysłu drzewnego. Nie mogąc liczyć na podobne dofinansowania, branża przetwórcza drewna nie jest w stanie konkurować cenowo z sektorem bioenergetyki o surowiec.

Trwający właśnie proces rewizji dyrektywy OZE daje szansę na poprawę tej sytuacji. We wrześniu tego roku, Parlament Europejski przegłosował stanowisko, zgodnie z którym powinno się wstrzymać dopłaty do spalania pierwotnej biomasy drzewnej, czyli nieprzetworzonego drewna. Apelujemy do polskiej reprezentacji o poparcie progresywnego stanowiska Parlamentu Europejskiego, a w szczególności:

- Włączenie do dyrektywy OZE definicji pierwotnej biomasy drzewnej opartej na wiedzy naukowej. Definicja ta powinna obejmować każdy rodzaj drewna trafiający z lasu prosto do pieców, wyłączając jedynie wtórną biomasę drzewną – tzn. produkty uboczne przemysłu drzewnego i papierniczego, a także drewno użytkowe (tekst Parlamentu Europejskiego Art. 2.2.22 e 47ab).
- Wstrzymanie wsparcia finansowego dla wytwarzania energii z pierwotnej biomasy drzewnej. Środki obecnie przeznaczane na wspieranie spalania drewna w energetyce powinny zostać przekierowane na walkę z kryzysem i ubóstwem energetycznym – termomodernizację, wzrost efektywności energetycznej i rozwój czystych OZE (tekst Parlamentu Europejskiego zmieniający Art. 29 ust. 1,6,11)
- Ograniczenie i stopniowe wycofywanie zaliczania energii z pierwotnej biomasy drzewnej do celów UE w zakresie OZE. Od 2027 r. energia wytworzona ze spalania pierwotnej biomasy drzewnej nie powinna być zaliczana do spełniania celów OZE (tekst Parlamentu Europejskiego zmieniający Art. 29.1, 6, 11; oraz Art. 33.4 (e)).
- Ustanowienie zasad kaskadowego wykorzystania drewna. Stosowanie tej zasady powinno zapewnić wykorzystanie biomasy drzewnej zgodnie z jej najwyższą wartością środowiskową i gospodarczą, tzn. spalanie jedynie tych rodzajów biomasy, które nie nadają się do przetworzenia przez przemysł drzewny (tekst Parlamentu Europejskiego Art. 3.3).
- Wyłączenie lasów pierwotnych i starodrzewi, a także mokradeł z pozyskiwania biomasy drzewnej. Ta zasada jest kluczowa dla zapewnienia, by dyrektywa OZE nie promowała pozyskania biomasy z obszarów ważnych dla zachowania bioróżnorodności i magazynowania węgla (tekst Parlamentu Europejskiego Art. 29.3, 29.4).

Podjęte w ciągu najbliższych kilku miesięcy decyzje określą politykę UE w tym zakresie na najbliższe lata. Wzywamy do poparcia rozwiązań, które ochronią naszą przyszłość, zapewnią trwanie lasów i stabilny klimat.

INSTYTUT
SPRAW
OBYWATELSKICH

EUROPEAN
CLEAN
AIR
CENTRE

HEALTH AND
ENVIRONMENT
ALLIANCE

